

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0826U000609

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 19-03-2026

Статус: Запланована

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Пилипко Аліна Вікторівна

2. Alina Pylypko

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-5637-9070

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 017

Назва наукової спеціальності: Фізична культура і спорт

Галузь / галузі знань: освіта

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Фізична культура і спорт

Дата захисту: 07-05-2026

Спеціальність за освітою: Фізична культура і спорт

Місце роботи здобувача: Харківська державна академія фізичної культури

Код за ЄДРПОУ: 02928261

Місцезнаходження: вул. Клочківська, Харків, Харківський р-н., 61058, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство молоді та спорту України

Ідентифікатор ROR:

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): PhD 12385

Повне найменування юридичної особи: Харківська державна академія фізичної культури

Код за ЄДРПОУ: 02928261

Місцезнаходження: вул. Клочківська, Харків, Харківський р-н., 61058, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство молоді та спорту України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Харківська державна академія фізичної культури

Код за ЄДРПОУ: 02928261

Місцезнаходження: вул. Клочківська, Харків, Харківський р-н., 61058, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство молоді та спорту України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 77.29.34, 77.03.41, 77.03.03

Тема дисертації:

1. Критерії визначення дистанційної спеціалізації спортсменів у способі плавання батерфляй
2. Criteria for determining the distance specialization of athletes in butterfly swimming stroke

Реферат:

1. Мета роботи – визначити критерії вибору дистанційної спеціалізації спортсменів у способі плавання батерфляй та експериментально обґрунтувати ефективність їхнього застосування. Завдання дослідження: 1. Здійснити теоретичний аналіз сучасного стану проблеми відбору та орієнтації у спортивному плаванні. 2. Виявити сучасні тенденції виступів вітчизняних та закордонних спортсменів високої кваліфікації у способі плавання батерфляй. 3. Визначити особливості морфологічного та психофізіологічного профілю атлетів високого класу, які спеціалізуються в плаванні способом батерфляй на дистанціях різної довжини, та розглянути динаміку техніко-тактичних дій при подоланні ними дистанцій 50, 100 і 200 метрів. 4. Дослідити взаємозв'язок морфологічних, психофізіологічних й техніко-тактичних параметрів висококваліфікованих плавців з результатом подолання змагальних дистанцій 50, 100 і 200 метрів способом батерфляй та між собою. 5. Визначити критерії вибору дистанційної спеціалізації спортсменів у способі плавання батерфляй на підставі аналізу морфологічних, психофізіологічних і техніко-тактичних показників та обґрунтувати ефективність їхнього застосування. Об'єкт дослідження – система відбору та орієнтації у сучасному

спортивному плаванні. Предмет дослідження – морфологічні, психофізіологічні й техніко-тактичні показники спортсменів високої кваліфікації, які спеціалізуються в плаванні способом батерфляй на дистанціях 50, 100 і 200 метрів. У дисертаційній роботі вперше: - досліджено ступінь і характер взаємозв'язків між морфологічними, психофізіологічними й техніко-тактичними параметрами плавців високого класу, які спеціалізуються на дистанціях 50, 100 та 200 метрів способом батерфляй; - окреслено алгоритми опосередкованого впливу на результат подолання змагальних дистанцій різної довжини способом батерфляй; - побудовано моделі взаємозв'язку змагального результату проходження дистанцій 50, 100 та 200 метрів способом батерфляй із морфологічними, психофізіологічними й техніко-тактичними показниками кваліфікованих спортсменів; - встановлено критерії визначення дистанційної спеціалізації спортсменів у способі плавання батерфляй; - розроблено оціночні шкали показників, які можуть вважатися маркерами схильності атлетів до успішного подолання змагальних дисциплін різної довжини в способі плавання батерфляй. Доповнено і розширено: - інформацію стосовно тенденцій змагальної практики атлетів у сучасному спортивному плаванні (I. Ganchar, 2022); - відомості щодо характерних рис морфологічного та психофізіологічного профілю кваліфікованих плавців різних спеціалізацій (Ю. Близнюк, 2013; Ю. Бріскін, 2025; М. Крук, 2024; Р. Kjendlie, 2011; G. Rozi, 2018); - знання стосовно особливостей техніко-тактичних дій спортсменів високого класу під час пропливання змагальних дистанцій різної довжини (О. Пилипко, 2019; О. Політько, 2013; Т. Gonjo, 2020; R. Haljand, 1999); - дані щодо впливу морфологічних, психофізіологічних і техніко-тактичних параметрів кваліфікованих атлетів на змагальний результат у спортивному плаванні (Ю. Вихляев, 2008; Т. Barbosa, 2019; R. Ferraz, 2020; V. Markovic, 2023; O. Metin, 2016). Підтверджено: - необхідність комплексного підходу до вирішення проблеми відбору та орієнтації у спорті (Л. Волков, 2002; Л. Сергієнко, 2009; О. Шинкарук, 2013; R. Vaeyens, 2008); - актуальність диференціації процесу підготовки атлетів відповідно до вимог обраної змагальної дисципліни (В. Платонов, 2021; К. Сахновський, 1995; Ю. Шкрєбтій, 2005; І. Глухов, 2018; E. Carlos, 2012). Ключові слова: плавці, батерфляй, дистанційна спеціалізація, морфологічні, психофізіологічні та техніко-тактичні показники, профіль, взаємозв'язок, критерії, оціночні шкали.

2. The purpose of the work is to determine the criteria for determining the distance specialization of athletes in butterfly swimming stroke and to experimentally prove the effectiveness of their application. Objectives of the study: 1. To carry out a theoretical analysis of the current state of the selection and orientation problem in sports swimming. 2. To identify current trends in the performances of domestic and foreign highly qualified athletes in the butterfly swimming stroke. 3. To determine the features of the morphological and psychophysiological profile of high-class athletes who specialize in butterfly swimming at distances of various lengths, and to consider the dynamics of technical-tactical actions during overcoming distances of 50, 100 and 200 meters. 4. To investigate the interrelation between the morphological, psychophysiological and technical-tactical parameters of highly skilled swimmers with the results of overcoming competitive distances of 50, 100 and 200 meters in the butterfly stroke and with each other. 5. To determine the criteria for choosing distance specialization of athletes in the butterfly swimming stroke based on the analysis of morphological, psychophysiological and technical and tactical indicators and to prove the effectiveness of their application. Object of research – selection and orientation system in modern sports swimming. The subject of the research – morphological, psychophysiological and technical-tactical indicators of highly qualified athletes who specialize in butterfly swimming stroke at distances of 50, 100 and 200 meters. For the first time in the dissertation: - the degree and nature of the interrelation between the morphological, psychophysiological and technical-tactical parameters of high-class swimmers who specialize in distances of 50, 100, and 200 meters in butterfly stroke were investigated; - the algorithms of indirect influence on the result of overcoming competitive distances of various lengths using butterfly stroke were outlined; - the models of the interrelation between the competitive result of completing distances of 50, 100, and 200 meters using butterfly stroke and the morphological, psychophysiological, and technical-tactical indicators of qualified athletes were built; - the criteria for determining the distance specialization of athletes in the butterfly swimming stroke were established; - evaluation scales of indicators that can be considered as markers of athletes' predisposition to successfully overcome competitive disciplines of various lengths in the butterfly swimming

stroke were developed. Added and expanded: - information regarding trends in competitive practice of athletes in modern sports swimming (I. Ganchar, 2022); - information about the typical traits of the morphological and psychophysiological profile of qualified swimmers of various specializations (Yu. Blyzniuk, 2013; Yu. Briskin, 2025; M. Kruk, 2024; P. Kjendlie, 2011; G. Rozi, 2018); - knowledge regarding the technical-tactical actions features of high-class athletes during swimming competitive distances of various lengths (O. Pylypko, 2019; O. Politko, 2013; T. Gonjo, 2020; R. Haljand, 1999); - data about the influence of morphological, psychophysiological and technical-tactical parameters of qualified athletes on competitive results in swimming (Yu. Vykhliaiev, 2008; T. Barbosa, 2019; R. Ferraz, 2020; V. Markovic, 2023; O. Metin, 2016). Confirmed: - the necessity for a comprehensive approach to solving the problem of selection and orientation in sports (L. Volkov, 2002; L. Serhienko, 2009; O. Shynkaruk, 2013; R. Vaeyens, 2008); - the relevance of differentiating the preparation process of athletes in accordance with the requirements of the chosen competitive discipline (V. Platonov, 2021; K. Sakhnovskiy, 1995; Yu. Shkrebtiy, 2005; I. Hlukhov, 2018; E. Carlos, 2012). Keywords: swimmers, butterfly, distance specialization, morphological, psychophysiological and technical-tactical indicators, interrelation, criteria, evaluation scales.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Не застосовується

Підсумки дослідження: Нове вирішення актуального наукового завдання

Публікації:

1. Пилипко О., Пилипко А. Моделювання морфо-функціонального профілю спортсменів високої кваліфікації, які спеціалізуються в плаванні способом батерфляй на дистанціях різної довжини. Слобожанський науково-спортивний вісник. Харків: ХДАФК, 2017. № 1 (57). С. 88 – 93. DOI : <https://doi.org/10.15391/snsv.2017-1.015>
2. Пилипко О., Пилипко А. Взаємозв'язок показників морфо-функціонального розвитку плавців високої кваліфікації з результатом подолання дистанцій різної довжини способом плавання батерфляй. Слобожанський науково-спортивний вісник. Харків: ХДАФК, 2017. № 2 (58). С. 67 – 72. DOI: <https://doi.org/10.15391/snsv.2017-2.012>
3. Пилипко О. О., Пилипко А. В. Моделювання показників структури змагальної діяльності і спеціальної підготовленості спортсменів високої кваліфікації, які спеціалізуються в плаванні способом батерфляй на дистанції 100 метрів. Вісник Національного університету «Чернігівський колегіум» імені Т. Г. Шевченка. Чернігів, 2019. Випуск 3 (159). Серія: Педагогічні науки. С. 86 – 94. DOI: <https://doi.org/10.5281/zenodo.3475817>
4. Пилипко О., Пилипко А. Моделювання показників техніко-тактичної майстерності висококваліфікованих спортсменів, які спеціалізуються в плаванні на дистанції 200 метрів способом батерфляй. Слобожанський науково-спортивний вісник, 2021. № 3 (83). С. 13 – 18. DOI: <https://doi.org/10.15391/snsv.2021-3.002>
5. Пилипко О., Пилипко А. Вплив показників техніко-тактичної майстерності висококваліфікованих спортсменів на результат подолання дистанцій 50, 100 і 200 метрів способом плавання батерфляй. Наукові записки Бердянського державного педагогічного університету. Серія: Педагогічні науки. № 1 (2024). Бердянськ : Видавничий дім «Гельветика», 2024. С. 234 – 244. DOI : <https://doi.org/10.32782/2412-9208-2024-1>
6. Пилипко О. О., Пилипко А. В., Гурцкая Д. І. Вплив показників фізичного розвитку на результат подолання спортсменами високої кваліфікації змагальної дистанції 50 метрів в різних способах

плавання. Research work in the system of training teachers in technological fields : proceedings of the II International scientific and practical conference (January 15 – 17, 2024). Berlin, Germany, 2024. P. 255 – 259. URL: <https://eu-conf.com/events/research-work-in-the-system-of-training-teachers-in-technological-fields/>

- 7. Пилипко О. О., Пилипко А. В., Кілімбет М. В. Особливості мотивації кваліфікованих спортсменів-плавців 16 – 25 років. Intellectual education of students and schoolchildren of the new generation : proceedings of the III International scientific and practical conference (January 22 – 24, 2024). Paris, France, 2024. P. 191 – 196. URL: <https://eu-conf.com/events/intellectual-education-of-students-and-schoolchildren-of-the-new-generation/>
- 8. Пилипко О. О., Пилипко А. В., Пилипко А. В. Особливості антропометричного профілю спортсменів високого класу, які спеціалізуються у плаванні різними способами на дистанції 50 метрів. Фізична культура, спорт і здоров'я: стан, проблеми та перспективи: збірник тез XXV Міжнародної науково-практичної конференції, 4 грудня 2025 року. Харків : ХДАФК, 2025. С. 175 – 176. DOI : https://doi.org/10.15391/conf_KhSAPC_2025
- 9. Пилипко О., Пилипко А., Летніков О. Порівняльний аналіз морфологічних профілів спортсменів високого класу, що спеціалізуються в різних способах плавання на дистанції 200 метрів. Science, Research, and Innovation in a Changing World : proceedings of the International scientific conference (Utrecht, Netherlands, 30 December 2025). Utrecht, 2025. P. 154 – 156. DOI: <https://doi.org/10.64076/iedc251230.18>.
- 10. Пилипко О. О., Пилипко А. В. Дослідження взаємозв'язку між морфологічними, психофізіологічними та техніко-тактичними параметрами спортсменів високого класу, які спеціалізуються в способі плавання батерфляй на дистанціях різної довжини. Current Research and Innovative Approaches in Science: : proceedings of the International scientific conference (Nottingham, United Kingdom, 23 January 2026). Nottingham : Lulu Press, Inc., 2026. P. 135 – 138. DOI: <https://doi.org/10.64076/iedc260123.17>.
- 11. Пилипко А., Пятисоцька С., Пилипко О. Оціночні шкали маркерів схильності плавців до спеціалізації на дистанції 50 метрів способом батерфляй. Наука та освіта в умовах викликів сьогодення : матеріали III Міжнародної науково-практичної конференції (м. Чернігів, 29 січня 2026 р.). Чернігів : Research Europe, 2026. С. 306 – 308. DOI: <https://doi.org/10.64076/ihrc260129.34>
- 12. Пилипко О. О., Пилипко А. В. Порівняльний аналіз морфологічних профілів плавців високого класу, які спеціалізуються у різних способах на дистанції 50 метрів. Innovation for a sustainable future: integrating technology, education, and science : proceedings of the V International scientific and practical conference (February 02 – 04, 2026). Munich, Germany, 2026. P. 241 – 243. URL: <https://eu-conf.com/en/events/innovation-for-a-sustainable-future-integrating-technology-education-and-science/>
- 13. Пилипко А. В. Критерії визначення схильності плавців до спеціалізації на дистанції 200 метрів способом батерфляй. Transforming science with modern technologies: issues and challenges : abstracts of VI International scientific and practical conference (February 09 – 11, 2026, Lyon, France). Lyon, 2026. P. 190 – 191. URL: <https://eu-conf.com/en/events/transforming-science-with-modern-technologies-issues-and-challenges/>
- 14. Ganchar I., Ganchar O., Ciorba C., Medynskyi S., Pylypko O., Bliznyuk Y., Pylypko A., Lyashenko A. Monitoring the assessment of the swimming skills formation among swimmers prize-winners at stages I-II-III of the Olympic Games (1896-2021). Journal of Physical Education and Sport, 2022. Vol. 22 (issue 8). Art 236. P. 1869 – 1877. DOI: <https://doi.org/10.7752/jpes.2022.08236>
- 15. Пилипко О. О., Пилипко А. В., Радутний Б. І. Порівняльний аналіз ступеню впливу антропометричних параметрів на результат пропливання висококваліфікованими спортсменами дистанції 100 метрів різними способами. Norwegian Journal of development of the International Science. Oslo, 2022. № 98/2022. P. 44 – 48. DOI: <https://doi.org/10.5281/zenodo.7437349>
- 16. Ganchar I., Ganchar O., Shevchenko R., Chorbu K., Medynskyi S., Pylypko O., Blyzniuk Y., Pylypko A., Lyashenko A., Tomescu G. Monitoring the difference in the level of formation of swimming skills among

swimmers-winners of men and women at the XIX World Aquatics Championships in Budapest – 2022. Ovidius University Annals, Series Physical Education and Sport / Science, movement and health. Vol. XXIII. Issue 2. Romania, 2023. P. 387 – 393. URL : <https://analefefs.ro/anale-fefs/2023/i2supplement/pe-autori/26GANC-1.PDF>

- 17. Ganchar I., Ganchar O., Shevchenko R., Chorbu K., Medynskyi S., Pylypko O., Blyzniuk Y., Pylypko A., Lyashenko A., Tomescu G. Observation of the level of formation of swimming skills among swimmers of different ages and genders at the XXXVI European Aquatics Championships in Budapest 2022, Hungary. Ovidius University Annals, Series Physical Education and Sport / Science, movement and health. Vol. XXIII. Issue 2. Romania, 2023. P. 380 – 386. URL : <https://analefefs.ro/en/anale-fefs/2023/i2supplement/>

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПІВ:

Впровадження результатів дисертації: Впроваджено

Зв'язок з науковими темами: 0120U105014, 0124U005091

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Пятисоцька Світлана Сергіївна

2. Svitlana Piatysotska

Кваліфікація: д. фіз. вих., доц., 24.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-2246-1444

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Харківська державна академія фізичної культури

Код за ЄДРПОУ: 02928261

Місцезнаходження: вул. Клочківська, Харків, Харківський р-н., 61058, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство молоді та спорту України

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Шкребтій Юрій Матвійович

2. Yuriy Shkrebtii

Кваліфікація: д.фіз.вих., професор, 24.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-7092-9841

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національний університет фізичного виховання і спорту України

Код за ЄДРПОУ: 02928433

Місцезнаходження: вул. Фізкультури, Київ, 03150, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство молоді та спорту України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Глухов Іван Геннадійович

2. Ivan Hluhov

Кваліфікація: д. фіз. вих., професор, 24.00.02

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-4226-5253

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Херсонський державний університет

Код за ЄДРПОУ: 02125609

Місцезнаходження: вул. Університетська, Херсон, 73003, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Микитчик Ольга Сергіївна

2. Olha Mykytchyk

Кваліфікація: к. фіз.вих, професор, 24.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-8656-0943

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Придніпровська державна академія фізичної культури і спорту

Код за ЄДРПОУ: 05540712

Місцезнаходження: вул. Набережна Перемоги, Дніпро, Дніпровський р-н., 49094, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Гращенко Жанна Вікторівна
2. Zhanna Grashchenkova

Кваліфікація: к. пед. н., доцент, 13.00.04

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-9372-9890

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Харківська державна академія фізичної культури

Код за ЄДРПОУ: 02928261

Місцезнаходження: вул. Клочківська, Харків, Харківський р-н., 61058, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство молоді та спорту України

Ідентифікатор ROR:

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Мулик Катерина Віталіївна

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Мулик Катерина Віталіївна

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Гриньова Тетяна Іванівна

Реєстратор

Юрченко Тетяна Анатоліївна

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Тетяна Анатоліївна